

Kantelijan arvio apulaisoikeusasiamiehen ratkaisusta 30.12.2013

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies Jussi Pajuoja antoi 30.12.2013 päätöksen asiassa dnrot 4489/2/10 (hänen oma aloitteensa) ja 3543/4/11 (minun [usea] kanteluni).

1. Apulaisoikeusasiamies yhtyi nyt jo toisen kerran viisi vuotta sitten esittämäni perustuslakiin vedonneeseen vaatimukseeni, että ei edes ev.-lut./ortod. valtionkirkkoon kuuluvaa varusmiehestä voida velvoittaa osallistumaan puolustusvoimien kirkollisiin tilaisuuksiin.
2. Apulaisoikeusasiamies yhtyi nyt vaatimukseeni, että myös ev.-lut./ortod. valtionkirkkoon kuuluvalla varusmiehellä on oltava oikeus osallistua sotilaspapin kirkollisten oppituntien sijasta sekulaariin elämäkatsomustiedon opetukseen. Aiemmassa ratkaisussaan kolme vuotta sitten apulaisoikeusasiamies oli vielä vaatimustani vastaan, mutta jatkoin sitkeästi kanteluani vedoten yhä siihen, että muutoin uskonnonvapautta ja yhdenvertaisuutta rajoittavasta osallistumispakosta olisi perustuslain perusteella säädettävä lailla.
3. Olen vaatinut puolustusvoimien elämäkatsomustiedon opetusta paremmin järjestettäväksi: siitä on tiedotettava varusmiehille paremmin, siitä on oltava aivan omat ohjeensa ja tavoitteensa, sillä on oltava oma sekulaari opetusmateriaalinsa ja se on pidettävä erillään kirkollisista oppitunneista. Olen kertonut kirjallisten lähteiden perusteella ongelmista näiden kaikkien seikkojen suhteen. Apulaisoikeusasiamiehen voi nähdä yhtyneen vaatimukseeni, mutta tyytyneen siihen, että asiat korjattaisiin.
4. Olen arvostellut sotilaspappeja sopimattomiksi, pätemättömiksi ja väärin asennoituneiksi vastaamaan jopa yksinoikeudella valtionkirkkoihin kuulumattomien varusmiesten elämäkatsomustiedon opetuksesta. Apulaisoikeusasiamies on valitettavasti torjunut arvosteluni.
5. **Olen vaatinut, että elämäkatsomustiedon opetus säilyy sekulaarina myös silloin, jos valtionkirkkoihin kuuluvat varusmiehet saavat osallistua siihen.**
6. Valitettavasti apulaisoikeusasiamies esitti lisäksi harkittavaksi Maanpuolustuskorkeakoulun esittämää vaihtoehtoa, että erillisistä kirkollisen alan ja elämäkatsomustiedon oppitunneista luovutaan. **Mutta mahdollisten kaikille varusmiehille yhteisten etiikkaa, ihmissuhdetaitoja sekä psyykkistä hyvinvointia käsittelevien oppituntien sisällön ja toteutuksen olisi kuitenkin oltava täysin sekulaaria, kuten on puolustusvoimien muussakin koulutuksessa.** Sitä MPKK ei kai tarkoittanut, vaan sotilaspappien vetämää uskontoista etiikkaa. Se taas loukkaisi ateistien perus- ja ihmisoikeuksia. Jo vastineessani torjuin esityksen.